

Ny viden

Selskab for Addiktiv Psykologi

Oktober 2023

Antabus – er en gammel ven en god gammel ven?

Antabus anvendes flittigt i dansk rusmiddelbehandling, om end det ikke længere officielt er førstevalgspræparat.

Men historien om antabus er også interessant (Kragh, 2008).

Disulfiram, det aktive stof i antabus, blev i starten af 19-hundredetallet anvendt i gummiindustrien til at vulkanisere gummi, og blev anvendt i udviklingen af både naturgummi og kunstige gummilignende produkter.

Men der var en bivirkning for nogle af arbejderne på gummifabrikkerne. Når de havde arbejdet med disulfiram, så blev de dårlige, hvis de bagefter drak alkohol, og nogle begyndte at undgå alkohol (Williams, 1937).

I 1948 publicerede de danske læger Hald og Jacobsen så en artikel i Lancet, hvor de præsenterede antabus som en behandling for alkoholafhængighed.

Og antabus virker på alkoholproblemer, så længe man tager den. Problemet er bare at få folk til at tage den (O'Farrel, Allen og Litten, 1995). Eller er det det eneste problem?

For det første er der et andet spørgsmål:

Holder man op med at drikke, fordi man tager antabus, eller tager man antabus, fordi man vil holde op med at drikke?

Hvis det er det sidste, så er pointen vel at få folk til at mærke et ønske om at komme sig over deres alkoholproblemer, ikke at få dem til at tage medicin? Og hvis det er det første, hvad sker der så, når man ikke længere tager medicin?

Dette er de to kliniske spørgsmål i forhold til alkoholafhængighed.

Men det bliver værre. Mange af de mennesker, som har størst problemer med alkohol har faktisk problemer med alle mulige andre rusmidler end alkohol samtidig (Kleczkowska et al, 2021). Der er en række problemer med disulfiram og andre rusmidler, som man bør tage stilling til. Disulfiram øger plasmaniveauet af kokain i kroppen og kan skabe maniagtige symptomer ved cannabisbrug. Derfor skal man være varsom med at bruge antabus, når man samtidig har cannabisproblemer. Ved kokain kan man nogle gange se en lille bedring af kokainforbruget uafhængigt af alkoholbrug, men effekten er meget lille.

Så alt i alt – antabus er en kompliceret størrelse.

Nogle patienter anvender antabus med stor succes, eksempelvis i særlige risikosituationer, såsom fester, jul og nytår. Men man skal ikke bare slynge antabus ud til folk uden at vide noget om deres helbred i øvrigt, og om hvilke stoffer de eventuelt tager ved siden af et alkoholforbrug.

Morten Hesse

Associate Professor

PhD

Referencer

Hald, J., Jacobsen, E.. A drug sensitizing the organism to ethyl alcohol. Lancet, 2, 1948, 1001–1004.

Kleczkowska P, Sulejczak D, Zaremba M. Advantages and disadvantages of disulfiram coadministered with popular addictive substances. Eur J Pharmacol. 2021, 5;904:174143.

Kragh, H. From Disulfiram to Antabuse: the invention of a drug. Bull. His. Chem. 2008, 33, 82.

O'Farrell TJ, Allen JP, Litten RZ. Disulfiram (antabuse) contracts in treatment of alcoholism. NIDA Res Monogr. 1995;150:65-91.

Williams, E. E. (1937): Effects of Alcohol on Workers with Carbon Disulfide, J. Am. Med. Assoc., 1937, 109, 1472-1473